

Jeg henviste til Cirkulæret af 20de Oktober 1868 og sagde udtrykkelig, at det, man bebrejdede den høitærede Minister, og det, man ikke var tilfreds med, var, at der ikke var givet Negler for, hvad der overhovedet var fri Næring og hvad ikke, idet jeg udtalte det Naab, at den høitærede Minister vilde oprette, hvad hans Forgængere havde forsumt. Skulde dette forøvrigt føre til, at vi skulde beholde den nuværende Bygningskat længere, maa jeg ganske vist tilskaa, at jeg da ikke ønsker noget saadant Cirkulære, thi jeg ønsker en Omordning snarest mulig. — Endelig syntes den høitærede Minister at komme med noget rigtig Slaaende, naar han nævnte, at det, at en Mand var bleven fuldmyndig efter 6 Timers Forløb, skulde vise, hvor urimeligt det var at tale om, at Grændsen skulde være imellem 120 og 121 Kvadratalen; men denne Bemærkning kan heller ikke ramme mig, thi jeg fremførte jo egentlig ikke noget dertil Svarende, men kun, at der vilde komme en Ulig- heds tilstede imellem de gamle og de nye Bygning- ger, som opføres efter denne Lov; thi medens man før ikke kunde tage Hensyn hertil, bliver det mulig- t, at man kan gjøre det, efter at Loven er kommen; derved vil der fremkomme en tilsyne- ladende Uretfærdighed.

Føgen: Jeg ønsker kun at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af nogle Indvendinger, som ere bleve reiste fra et Par ærede Medlem- mers Side imod det foreliggende Lovforslag. Dette gaar jo ud paa at formindste Statskassens Indtægter, men jeg i det Mindste vilde gjerne have, at det skulde vedtages med et godt Hjerte fra alle Medlemmets Side, og jeg kan i det Hede taget give det min fuldstændige Tilslutning. De Indvendinger, som ikke ere bleve imødegaaede, og hvorpaa jeg skal rette Opmærksomheden, ere to. Den ene er den, at det skulde være vanskeligt at kontrollere, at Lovens Hensigt blev opnaaet, eller at Lovens Bestemmelser bleve opfyldte, og den anden er den, at visse ærede Medlemmer frygte for, at den Fordel, som gives ved Lovforslaget, mere skulde komme Cierne end Leierne til Gode. Hvad Kontrollen angaar, hvorved man navnlig skulde forhindre, at mere end een Familie beboede de smaa her nærmere betegnede Leiligheder, og især at Leierne ikke toge Logerende til sig, da er dette Noget, som i Grunden ikke vedkommer det fore- liggende Lovforslag. Dette gaar nemlig ikke ud paa at lægge en Dæmper paa, at Smaaleiligheder opføres, men det gaar ud paa at staafe den fattige Befolkning en Lettelse. Dersom det er en Lettelse for den fattige Befolkning, at 2 Familier flytte sammen, eller at en Familie tager Logerende til sig, er det egentlig ikke Noget, som vedkommer dette Lovforslag; det er de hygieiniske Forhold, hvortil der i saa Henseende maa ses hen. Hvad enten der bliver givet Lettelse i Bygnings- afgiften eller ikke, er det lige vigtigt, at der ikke

i de smaa Leiligheder kommer til at bo mere end een Familie, og at denne Familie ikke tager Lo- gerende ind til sig. Jeg ser ikke, at der er mindste Forbindelse mellem de to Ting. Hvis man af hy- gieiniske Hensyn maa sørge for, at der i en lille Leilighed ikke kommer til at bo mere end en Fa- milie, maa det være saaledes, enten den er fritag- sen for Bygningsafgiften eller ikke. Skal Kon- trollen føres, naar en Leilighed bliver fritagen for Bygningsafgift, maa den ogsaa føres, naar den ikke bliver det, og jeg kan ikke se, at der deri lig- ger nogen Indvending imod Lovforslaget. Den anden Indvending var den, at Fritagelsen vil komme Cierne og ikke Leierne til Gode. Ja, dersom det, at eie Bygninger med smaa Leiligheder, var et Monopol for visse Personer, og disse Per- soner vare i Stand til at sætte Prisen, som de selv vilde, kunde jeg indrømme, at det var nød- vendigt for Lovgivningsmagten, at den, naar den skred ind og gav en Lettelse, ogsaa sørgede for, at denne Lettelse kom de fattige Beboere til Gode; men noget Saadant er ingenlunde Tilfældet. Naar Bygningsafgiften for de smaa Leiligheder bliver hævet, vil det overhovedet være muligt at udleie disse smaa Leiligheder billigere end tidligere, og, naar dette først er muligt, vil den almindelige Konkurrence udjævne Forholdet saaledes, at Leilig- hederne virkelig blive udleiede billigere. Naar her- til kommer, at der er Foreninger, maasse ogsaa enkelte Personer, som opføre Bygninger med smaa Leiligheder, og som ikke ville have større Fordel deraf end 4 pCt. eller maasse, som et æret Med- lem her bagved (Sindenburg) har anført, 5 pCt., hvad jeg ikke skal være uvillig til at gaa til, ville saadanne Foreninger og saadanne Mænd træde i bestemt Konkurrence med andre Ciere af Bygning- er til smaa Familier, og Forholdet vil da af sig selv udjævne sig saaledes, at det bliver nødvendigt for alle Ciere af Bygninger med smaa Leiligheder at udleie dem til billigere Priser. Naar man ikke har andre Indvendinger end disse to at gjøre imod det foreliggende saa gode og hensigtsmæssige Lov- forslag, tror jeg ikke, at man derpaa kan bygge nogen Indsigelse derimod.

Bille: Den ærede sidste Taler oversaa dog vist i de første Betragtninger, han gjorde gjældende, at der er en virkelig Indflydelse, som kan ventes af en Bestemmelse, der forøger det skattefri Areal fra 64 til 80 Alen, netop i hygieinisk Retning. En Leilighed paa 64 Alen er saa lille og saa indskrænket, at der skal noget ganske Serligt til, for at der kan optages Logerende i den, eller til at der kan udleies Noget deraf. En Leilighed paa 80 Alen er allerede saa meget større, at det bliver muligt at fremleie; men den Fremleie, der da sker, vil let tage ikke blot de 16 Kvadratalen, som ligge mellem 64 og 80, men noget Mere, og der er nogen Grund til at frygte for, at den hygieiniske Fordel, der